

Άπό τήν υίνησιν τῶν Ἰδεῶν

H Dr LILLIAN F. GILBRETH

Τοῦ κ. ΠΑΝΑΓΗ ΣΟΛΟΜΟΥ

Στις 24 Μαΐου 1968 συμπλήρωσε τά 90 χρόνια της μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπιφανέστερες γυναῖκες τῆς Ἀμερικῆς καὶ δλου τοῦ κόσμου, ἡ Dr Lillian Gilbreth, διάσημη ὁργανώτρια, ἐπιφανῆς μηχανικὸς μὲ πολλὰ ἄλλα διπλῶματα, ψυχολογίας, φιλοσοφίας, κτλ., σύζυγος τοῦ Frank Gilbreth, ποὺ ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτες τῆς ὁργανωτικῆς κινήσεως στὸν κόσμο.

Ο Frank Gilbreth, ἡ γυναίκα του καὶ τὰ δώδεκα παιδιά τους ἦταν μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογένεια ὃς τὸ 1924, ὅταν ὁ Frank Gilbreth ἔπαθε συγκοπὴ τὴν ώρα ποὺ μιλούσε ἀπὸ ἕνα τηλεφωνικὸ θάλαμο μὲ τὴ γυναίκα του, ἀφήνοντάς την μονάχη, τόσο νέα, μὲ δλα αὐτά τὰ παιδιά ἀπὸ τὰ ὅποια τὸ μεγαλύτερο—κορίτσι—ήταν 18 χρονῶν καὶ τὸ μικρότερο 2.

Η Lillian Gilbreth δὲν ἐπέτρεψε οὕτε στὸ θάνατο νὰ καταστρέψῃ τὴν εὐτυχία τοῦ σπιτικοῦ της. "Ως ἔκεινη τὴν ώρα ἦταν ἡ τρυφερὴ καὶ μορφωμένη σύζυγος χωρὶς πρωτοβουλίες, ποὺ βοηθοῦσε τὸν ἄνδρα τῆς στὴν ἔργασία του, μεγάλωνε τὰ παιδιά της, καὶ φοβόταν τὸ σκοτάδι καὶ τὶς καταιγίδες. Ο θάνατος τοῦ ἄνδρα τῆς δύμως γέννησε μιὰ καινούρια γυναίκα.

Ο Frank Gilbreth πέθανε τρεῖς μέρες πρὶν νὰ φύγῃ γιὰ ἔνα Παγκόσμιο Συνέδριο Ὀργανώσεως στὴν Εύρωπη, ὃπου θὰ προήδρευε σὲ δυὸς Ἐπιτροπές. "Αντὶ νὰ τὸν θρηνῇ, ἡ κεραυνοχτυπημένη σύζυγος ἀφῆσε τὰ παιδιά της μονάχα τους, μὲ ἔνα ἡλικιωμένο ύπηρέτη, καὶ ἔλειψε ἔνα μήνα στὴν Εύρωπη, ἐκφωνώντας τοὺς λόγους ποὺ εἶχε ἔτοιμασει δ ἄνδρας τῆς καὶ προεδρεύοντας ἀντὶ γιὰ ἔκεινον στὶς Ἐπιτροπές.

"Ἀλλά παρ' ὅλο τὸ θαυμασμὸ ποὺ προκάλεσε τότε, αὐτὸ δὲν ἦταν τὸ δυσκολώτερο ἔργο της. "Οταν ἐπέστρεψε, οἱ πελάτες τοῦ ἄνδρα τῆς διέκοψαν τὴν συνεργασίαν, ἐπειδὴ πίστευαν πώς μιὰ γυναίκα θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ ἔργασθῃ μέσα στὰ ἔργοστάσια. Περιουσίᾳ δὲν ύπήρχε. Ή μητέρα της προσφέρθηκε νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ, ἀλλὰ ἔκεινη δὲν ἥθελε νὰ δώσῃ τόσο μεγάλο βάρος οὕτε στὴν ἔδια τὴ μητέρα της. Πολλοὶ φίλοι προσφέρθηκαν νὰ υιοθετήσουν ἀπὸ ἔνα παιδί, ἀλλὰ ἡ μοναδικὴ γυναίκα εὔχαριστησε ἀπορρίπτοντας δλεις τὶς προσφορές.

Σὲ ἐποχὴ ποὺ λίγοι ἔπαιρναν τὴν ὁργάνωση στὰ σοβαρά, ὁργάνωνε σεμινάρια στὸ σπίτι της, ἔδινε διαλέξεις σὲ Πανεπιστήμια καὶ σὲ Σχολές, ἔγραφε ὁργανωτικά βιβλία καὶ μελέτες, ἔκανε σχέδια γιὰ κατασκευὴ ὁρθολογικότερων μηχανῶν γιὰ οἰκιακὴ χρήση, καὶ κέρδιζε ἀρκετά, ὡστε νὰ κρατήσῃ κοντά της τὴν οἰκογένειά της καὶ νὰ σπουδάσῃ δλα τὰ παιδιά της στὸ Πανεπιστήμιο, δπως ἦταν ἡ ἐπιθυμία τοῦ πατέρα τους.

Καὶ τὰ παιδιά της τὰ κράτησε κοντά της, δχι μόνο σωματικὰ ἀλλὰ καὶ ψυχικά, δείχνοντας ἀπειρη κατανόηση καὶ λεπτότητα καὶ προτρέχοντας στὴν ψυχολογία τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ της.

Γιὰ νὰ τὰ κατορθώσῃ δλα αὐτά, ξέρετε πῶς περνοῦμε τὴν ἡμέρα

της; Μεταφράζουμε από ένα βιβλίο που έχουν γράψει δυό από τα παιδιά της:

«Μερικοί γονεῖς βρίσκουν πώς ή ετοιμασία ένδος παιδιού το πρωΐ για το σχολείο είναι έξαντλητική έργασία. Ή Μητέρα έτοιμαζε δεκτώ, για το σχολείο είναι έξαντλητική έργασία. Η Μητέρα έτοιμαζε δεκτώ, έπειθελεπε ἀν είχαν στρωθή τὰ κρεβάτια καὶ ἀν εἰχαν τακτοποιηθῆ τὰ δωμάτια, ἐπιθεωροῦσε τί είχε ἀγοράσει ή Ἐρνεστίνα καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Μάρθας, πρόσεχε τὰ μικρά, μαντάριζε κάλτσες καὶ ἔραβε κουμπιά, ἔγραφε στὴν "Αννα (ποὺ ήταν στὸ Πανεπιστήμιο) κάθε μέρα, καὶ ὀκόμα ἔβρισκε καιρὸν νὰ μᾶς διαβάζῃ τὸ βράδυ, νὰ μᾶς βοηθά τὸν μαθήματά μας, νὰ μᾶς πηγαίνῃ τὴν Κυριακή στὸ Κατηχητικό, νὰ εἶναι στὸ Σύλλογο Γονέων καὶ στὸν 'Οδηγισμό καὶ νὰ ἐργάζεται στὴ Δημοτικὴ Βιβλιοθήκη.

»Καὶ ἔργαζόταν 10 ὥρες τὴν ήμέρα στὸ γραφεῖο καὶ στὸ έργαστήριο. Τὸ βράδυ ή Μητέρα μόλις μποροῦσε νὰ σαλέψῃ, ἀλλὰ τὴν ἄλλη ήμέρα, ήταν πάλι γεμάτη ζωηρότητα.

»Απὸ τὶς 6·7 τὸ πρωΐ, τὴν ὥρα ποὺ βοηθοῦσε τὰ μικρότερα παιδιά νὰ στρώσουν τὰ κρεβάτια τους καὶ νὰ τακτοποιήσουν τὰ δωμάτια τους, νὰ ἀκουγε νὰ τῆς ἀπαγγέλλουν τὰ ποιήματα καὶ τὴν προπαίδεια ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀποστηθίσουν.

»Στὶς 7 ξυπνοῦσε τὰ μεγαλύτερα παιδιά καὶ τὰ βοηθοῦσε ἐπίσης νὰ τακτοποιήσουν τὰ δωμάτια τους. Φεύγαμε γιὰ τὸ σχολεῖο λίγο μετὰ τὶς 8, καὶ τότε ή Μητέρα παρέδινε τὸν Μπόμπ καὶ τὴν Τζέιν στὸν Τόμ καὶ ἔμπαινε στὸ γραφεῖο τῆς. Ή δακτυλογράφος ἔρχόταν στὶς 9, καὶ ή Μητέρα ἤθελε νὰ εἶναι σίγουρη πώς θὰ ἔβρισκε ἀρκετὴ δουλειά.

»Ακόμα καὶ τώρα, παρὰ τὴ σεβαστὴ ήλικία της, αὐτὴ ή γυναίκα—σύμβολο τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, τῆς Μητέρας, τοῦ Δασκάλου, τῆς Φίλης—δὲ σταματᾷ νὰ ἔργαζεται καὶ νὰ προσφέρῃ τὴν πολύτιμη πείρα τῆς, ἐπισκεπτόμενη δὲ τὸν κόσμο. (Καὶ στὴν 'Ελλάδα ἔχει ἔρθει δυό φορές, τὴ μιὰ γιὰ νὰ παραστῇ σὲ Συγκέντρωση 'Επιτροπῶν τῆς C.I.O.S. —καὶ τὴν ἄλλη γιὰ νὰ μιλήσῃ στὴν 'Ανωτάτη 'Εμπορική).

Πέρυσι, ἀφοῦ ἔκανε μιὰ ἔγχειριση στὸ μάτι, τὴν ἄνοιξη, καὶ μ' αὐτῷ, ἀναγκαστικά, ἔμειναν πίσω οἱ ύποχρεώσεις της, ἀποφάσισε νὰ κερδίσῃ τὸν χαμένο καιρό, καὶ μέσα σὲ ὀκτὼ μῆνες ἔκανε τὰ ἔξης: δυὸ ταξίδια στὴν Εύρωπη, καμμιὰ δεκαριά ταξίδια ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν στὴν ἄλλη, καὶ ἀναριθμητὰ ταξίδια στὸν Καναδᾶ καὶ σὲ κοντινότερες πολιτείες τῆς Αμερικῆς (ζῆση στὴ Νέα Ύόρκη). Καὶ σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ ταξίδια διδάσκει, ἐνθαρρύνει, συμβουλεύει, βοηθεῖ, ἐπισκέπτεται παιδιά, ἔγγονια καὶ δισέγγονα. Στὸ σπίτι τῆς, διεκπεραιώνει, μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς γραμματέως, τὴν ἀλληλογραφία τῆς, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ δέλτα τὸν κόμο καὶ μελετᾶ (δὲ Πλάτων εἶναι ἀπὸ τὰ εύνοούμενα ἀναγνώσματά της).

Πότε ξεκουράζεται; Μὰ μέσα στὸ ἀεροπλάνο! Πρὶν μερικά χρόνια, ὅταν τὴ ρωτήσαμε μὲ ἀνησυχία (έρχόταν ἀπὸ τὶς Ἰνδίες): «Δὲ σᾶς κούρασε τὸ ταξίδι;» «Νὰ μὲ κουράση;» ἀπάντησε. «Μὰ τὴν ὥρα τοῦ ταξίδιοῦ ξεκουράζομαι καὶ διαβάζω δὲ τὶ δὲν προφταίνω νὰ διαβάσω στὸ σπίτι.»

Τώρα περιμένει τὸν ἔορτασμὸν ποὺ ἔτοιμαζεται στὴν Αμερική γιὰ τὶς 5 Δεκεμβρίου 1968, μὲ τὴν εύκαιρια τῆς ἐκατονταετηρίδας ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ ἄνδρα τῆς. Εύχομαστε νὰ ἔορταστῇ καὶ ἡ δική της ἐκατονταετηρίδα, γιατὶ αὐτὴ ή γυναίκα εἶναι ἔνας φάρος γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα—εἶναι τὸ ἄλας τῆς γῆς...